(सूचनाको हकसम्वन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

२०७८ साल वैशाख १ गते देखि २०७८ साल असार मसान्त सम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु

(स्वत: प्रकाशन)

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाडौ

फोन: ०१-४२००३०६ इमेल: info@mofaga.gov.np

२०७८ श्रावण

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

२०७८ साल वैशाख १ गते देखि २०७८ साल असार मसान्त सम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु (स्वतः प्रकाशन)

प्रकाशक: नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा
सूचना तथा प्रविधि शाखा

फोन नं.: ०१-४२००३०६

वेवसाइट: www.mofaga.gov.np

इमेल: info@mofaga.gov.np

प्रकाशन: २०७८ श्रावण

बिषयसूची

क.सं.	विवरण	पेज नं.
१.	मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति	१
२.	मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार	२
३.	मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण	३
४.	मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा	२१
५.	मन्त्रालयका महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी	२१
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	२३
७.	निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	२३
८.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	२३
९.	सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण	२३
१०.	सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नाम पद	४०
११.	आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण	४०
१२.	मन्त्रालयको वेभसाईट	४४
१३.	मन्त्रालयका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण	४४
१४.	मन्त्रालयका निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन	४४
१५.	मन्त्रालयले गरेको सूचना सम्बन्धी थप कामहरु	४४
१६.	मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन	४५
१७.	मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण	४५

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

१. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- १ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। नेपालको संविधान, २०७२ जारी भएपछि सङ्घीयताको कार्यान्वयन शुरु भएको तथा संघीयताको कार्यान्वयन सँगै सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको भूमिका बढेको छ । मुख्यतया संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारीको व्यवस्थापन, विकास, निर्माण, सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने जस्ता विषयमा यस मन्त्रालयको भूमिका केन्द्रित रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मिति २०७३।११।२७ देखि लागू हुने गरी ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका २७६ वटा नगरपालिका, ४६० वटा गाउँपालिका गरी ७५३ वटा गाउँपालिका र नगरपालिका कायम भएको छ । जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुगेको छ । यस मन्त्रालय अन्तर्गत स्थानीय पूर्वाधार विभाग, निजामती अस्पताल, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, निजामती किताबखाना, स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान गरी ५ वटा विभागिय कार्यालयका अतिरिक्त ७७ वटा जिल्ला समन्वय समिति क्रियाशील रहेका छन् ।
मन्त्रालयको कार्यसञ्चालनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ अनुरुप राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व समेतलाई आत्मसात गरी कार्य गर्दै आएको छ ।

स्थानीय तहको विवरण

जि.स.स.	७७
गाउंपालिका	४६०
नगरपालिका	२७६
उपमहानगरपालिका	११
महानगरपालिका	६
म.न.पा. वडा	१७४
उ.म.न.पा वडा	२३४
न.पा वडा	३११९
गा.पा. वडा	३२१६
जम्मा वडा संख्या	६७४३

स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा समय-समयमा जारी भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विभिन्न क्षेत्रगत कार्यविधि तथा निर्देशिकाले मार्ग निर्देशन गर्दैआएको छ ।

नवगठित स्थानीय तहहरुबाट हुने सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता तथा एकरुपता होस् भन्ने हेतु सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानूनहरु जारी गरिएको छ ।

२. मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- २ को देहाय १८ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ।

- सङ्घ र स्थानीय तह तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय
- स्थानीय तहको सङ्ख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारणसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण
- विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रको सीमाङ्कन र संरचनासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग थारु आयोग र मुस्लिम आयोग,
- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान,
- पञ्जीकरण र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको अभिलेखिकरण,
- फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजीकरण,
- स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड,
- सङ्घीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, मापदण्ड र व्यवस्थापन,
- सङ्घीय कर्मचारी निकायसम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणसम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय,
- प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय,
- सङ्घीय निजामती सेव र अन्य सरकारी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन,
- सङ्घीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाहरुको व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन र अन्तरप्रदेश कर्मचारी समन्वय एवं व्यस्थापन,
- कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरुको दरवन्दी सिर्जना सम्बन्धी नीति र मापदण्ड,
- वढुवा समितिको सचिवालय,
- सङ्घीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका पदाधिकारीहरुको सेवा ,शर्त र सुविधा,

- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- सङ्घीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाको तालिम सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, अध्ययन, अनुसन्धान र विकास
- सार्वजनिक पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक
- निजामती अस्पताल, कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान र नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान,
- मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थासंग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन, राष्ट्र सेवक कर्मचारी सम्बद्ध संघ संस्था
- नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाको संचालन
- नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल इन्जिनियरिङ्ग समूहको जनरल उपसमूहको सञ्चालन

३. मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण

(क) संगठन संरचना

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको संगठन संरचना

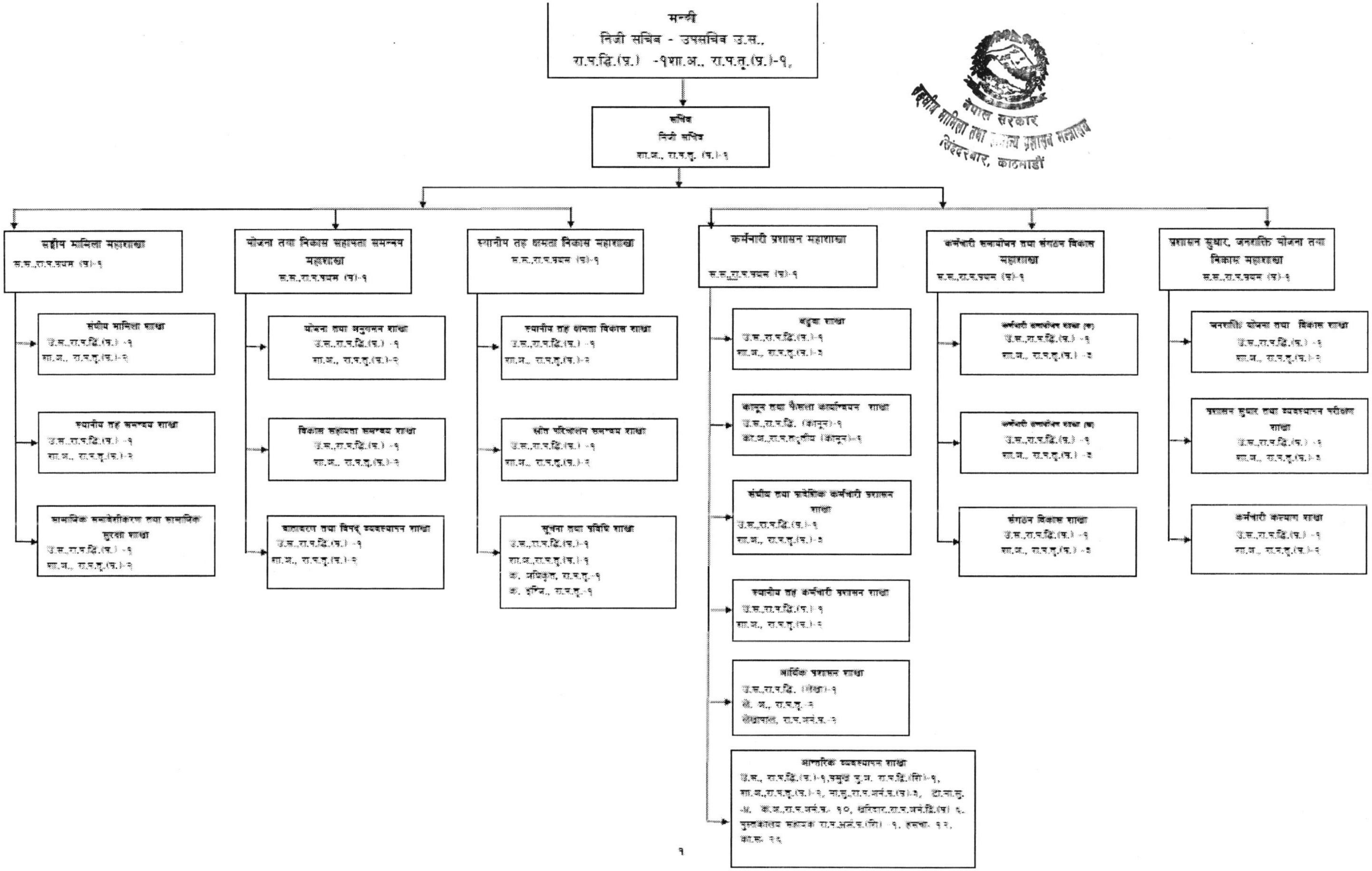

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

(ख) कर्मचारी संख्या

क्र.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	कूल दरबन्दी
१	सचिव	विशिष्ट				१
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			६
३	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		२०
४	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	प्रशासन	लेखा		१
५	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	न्याय	कानून		१
६	प्रमुख पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.व्दितीय	शिक्षा	पुस्तकालय		१
७	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		४६
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		२
९	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		१
१०	कम्प्युटर ईन्जिनीयर	रा.प.तृतीय	विविध			१
११	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			१
१२	नायव सुव्बा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		३०
१३	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा		२
१४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			१०
१५	पुस्तकालय सहायक	रा.प.अं.प्र.	शिक्षा	पुस्तकालय		१
१६	खरिदार	रा.प.अनं.व्दि.	प्रशासन	सा.प्रशासन		६
१७	टाइपिष्ट	वेग अनुसार	प्रशासन	सा.प्रशासन		४
१८	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन				१२
१९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन				२६
जम्मा						१७२

(ग) कार्य विवरण

१. सङ्घीय मामिला महाशाखा

१. सङ्घीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
२. सङ्घीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
३. सङ्घ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वयसम्बन्धी कार्य,

४. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

५. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

६. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

७. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी कार्य,

८. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने सम्बन्धी कार्य,

९. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

१०. प्रदेश, स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

११. प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी संघीय कानून तथा स्थानीय तहको नमूना कानून, मापदण्ड र ढाँचा उपलव्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,

१२. स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन कार्य,

१३. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१४.सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति,कानून,योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

१५. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१६. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC) सम्बन्धी कार्य।

१७.राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्था सँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी विषय,

१८.सङ्घीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य,

१९. सङ्घीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

२०.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

-निर्वाचन आयोग

-राष्ट्रिय दलित आयोग,

-राष्ट्रिय समावेशी आयोग,

-आदिवासी जनजाती आयोग,

-राष्ट्रिय महिला आयोग

-मधेशी आयोग,

-थारु आयोग

-मुस्लिम आयोग

-केन्द्रीय पंजीकरण विभाग

-समाज कल्याण परिषद्

-आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान

२१. तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

(क) सङ्घीय मामिला शाखा

१. सङ्घ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको कानुन,नीति र मापदण्डसम्बन्धी कार्य,
२. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारणमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
५. सङ्घीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. सङ्घीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन,अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
७. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
८. प्रदेश र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क,सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. नेपाल सरकारको तर्फबाट सङ्घीय शासन प्रणालीका सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय फोरमहरुमा जनाईने प्रतिवद्धता र समझदारीहरुका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरुको समन्वयमा कार्ययोजना वनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
१०.स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख (स्थानीय तहका पदामधकारीको विवरण तथा स्थानीय कानून एवं राजपत्र) व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११.सङ्घीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचार प्रसार सम्बन्धी कार्य।
१२.सङ्घीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।
१३.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने
निर्वाचनआयोग
राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,

(ख) स्थानीय तह समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहसंगको सम्पर्क र समन्वय,
२. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने बिषय,
३. स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयबीचको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय (शाखागत रुपमा तोकिएका कार्य बाहेक),
४. स्थानीय तहहरुबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्वन्धी कार्य,
५. जिल्ला समन्वय समितिसँगको सम्पर्क, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहसँग सम्बन्धित विषयका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ,संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
७. अभियान मूलक कार्यक्रमको मापदण्ड, नीति समन्वय र सहजीकरण।
८. निजामती बाहेकका स्थानीय तहमा कार्यरतअन्यस्थायी कर्मचारीहरुको बढुवा, उजुरी, राय प्रतिकृया सम्बन्धी कार्य,
९. सङ्घीय मन्त्रालयबाट स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुको समन्वय र सहजीकरण।

(ग) सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सूरक्षा शाखा

१. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

३. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

४. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,

५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC)सम्बन्धी कार्य,

६. राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैरसरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,

७. सकारात्मक विभेद सम्बन्धी नीति एवं मापदण्डमा सहजीकरण,

८. लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशीकण सम्बन्धी स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रयास र त्यस्ता संघ संस्थाहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय तथा नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय रुपमा गरेका प्रतिवद्धता स्थानीय स्तरमा लागु गराउन प्रोत्साहन,सहयोग र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

९. विकास कार्यक्रममा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणको लेखाजोखा एवम् असल अभ्यासहरुको आदानप्रदान,

१०. बालमैत्री संरक्षण सम्बन्धी कार्य,

११. राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था र उपभोक्ता समूहको संस्थागत विकास, व्यवस्थापन एवं परिचालनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य ।

१२. मन्त्रालयको लैंगिक सम्पर्क विन्दु (Gender Focal Point) को रुपमाकार्य गर्ने

१३. देहायका आयोग, समित, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने:

- राष्ट्रिय दलित आयोग,
- राष्ट्रिय समावेशी आयोग,
- आदिवासी जनजाती आयोग
- राष्ट्रिय महिला आयोग,
- मधेशी आयोग,
- थारु आयोग,
- मुस्लिम आयोग,
- केन्द्रीय पंजीकरण विभाग,
- समाज कल्याण परिषद्,
- आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय उत्थान प्रतिष्ठान

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरु

२. योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा

१. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति,कानून,मापदण्ड,प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
२. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति,मापदण्ड,समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय,
६. सङ्घीय मामिला सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ,संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक तथा रणनैतिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको आवधिक, बार्षिक, रणनैतिक तथा अन्य विकास योजना सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
१०. नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा समन्वय
११.अन्तर सरकारी वित्तिय सम्वन्ध सुदृढीकरणमा समन्वय तथा स्थानीय सरकारको वित्तिय ढाँचा निर्माणको नमुना विकास सम्बन्धी कार्य,
१२. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना,परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरणसम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय तहको योजनाप्रणालीमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क,सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१४. विकास सहायता नीति अन्तर्गत स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. स्थानीय तहको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्वन्ध विस्तार सम्बन्धी कार्य,
१६. विशेष,संरक्षित तथा स्वायत्त क्षेत्रर पिछडिएको क्षेत्रको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१७. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समीक्षा र प्रतिवेदनसम्बन्धी कार्यको अभिलेखिकरण र समन्वयसम्बन्धी कार्य,
१८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१९. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
२०. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
२१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकास सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२२. भूउपयोग र वस्ती विकास योजनाकार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२३. स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजीकरण, समन्वय तथा अनुगमन र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,

२४. स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२५. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

२६. स्थानीय तहमा भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२७.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

-राष्ट्रिय योजना आयोग,

-स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन विभाग

-सडक वोर्ड नेपाल

-राष्ट्रिय लगानी वोर्ड

-नगर विकास कोष

२८.तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

क) योजना तथा अनुगमन शाखा

१. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक योजना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्वन्धी कार्य,

२. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,

३. प्रादेशिक तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना तथा बजेट, मध्यकालिन खर्च संरचना तथा रणनीतिक योजना तथा MTEF तर्जुमा सम्बन्धी कार्य,

४. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजिकरण,

५. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,

६. दिगो विकास लक्ष्य (Sustainable Development Goals) हाँसिल गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय तहलाई सहयोग र समन्वय,

७. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त र पिछडिएको क्षेत्रको विकास सम्बन्धी कार्य,

८. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समिक्षा र प्रतिवेदन अभिलेखीकरण सम्बन्धी कार्य,

९. स्थानीय तहमा नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिएबाट सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,

१०.अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, सूचक र कार्यक्रम तर्जुमा,एवं कार्यान्वयनमा समन्वय,

११.अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,

१२.वार्षिक एवं चौमासिक प्रगति विवरणहरूको संकलन, विश्लेषण एवम् पृष्ठपोषण सम्वन्धी कार्य,

१३.आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,

१४.वार्षिक तथा आवधिक आयोजनाहरूको अद्यावधिक अभिलेख राखे तथा समीक्षा गर्ने र देखिएका बाधा अड्चन फुकाउने सम्वन्धमा आवश्यक कारवाही गर्ने सम्बन्धी कार्य

१५.मन्त्रालयबाट गरिने महत्वपूर्ण नीतिगत निर्णयलाई व्यवस्थित गर्न स्थापित नीति समन्वय समिति (**PCC**) को सचिवालयको रुपमा गर्ने कार्य ।

(ख) विकास सहायता समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम, भ्रमणको स्वीकृति सम्बन्धी कार्य,

२. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धिको अभिलेखाङ्कन, प्रतिवेदन, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

३. अन्तराष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

४. विकास सहायता नीति बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सहायता सम्वन्धी नीतिगत अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण गर्ने ।

५. स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

६. अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गरी स्थानीय विकासको लागि वैदेशिक सहयोग नीति र प्राथमिकता तय गर्ने सम्बन्धी कार्य,

७. विकास सहायता नीति अनुरुप स्थानीय एवं प्रदेश तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरुसंग समन्वय र सहजीकरण,

८. विकास सहायता अन्तर्गत प्रदेश एवं स्थानीय तहमा सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा निरिक्षण,

९. नेपाल सरकारसंग सम्झौता भई विभिन्न स्थानीय तह, प्रदेश तथा आयोजनामा कार्यरत विदेशी दक्ष श्रमिक तथा विशेषज्ञहरुको अद्यावधिक विवरण तयार गर्ने र तिनीहरुबाट सम्पादित कार्यको आवधिक मुल्याङ्कन गर्ने,

१०.मन्त्रालयको कामसँग सम्बद्ध विदेशी नागरिक एवं स्वयंसेवकहरुलाई कार्य सहमति तथा भिषाको सिफारिश गर्ने सम्बन्धी कार्य,

११.अन्तराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरूको हस्तान्तरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

१२.स्थानीय तहले माग गरेको विदेशी स्वयंसेवक तथा प्राविधिकको व्यवस्था र अनुगमन सम्वन्धी कार्य,

१३.मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहायताबाट सञ्चालित विकास परियोजनाहरूको कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गर्ने सम्बन्धी कार्य,

१४.स्थानीय तहहरुको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्वन्ध स्थापना र व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्य ।

(ग) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकाससँग सम्बन्धित नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

२. स्थानीय तहमा विपद पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,

३. स्थानीय तहमा विपद व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजिकरण, समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्द्धनगर्ने सम्बन्धी कार्य,

४. स्थानीय तहमा वातावरणमैत्री शासन प्रणालीको प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी कार्य,

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

५. स्थानीय, प्रादेशिक, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय वातावरणीय प्रयासहरु र संस्थाहरुबीचको सम्बन्ध, सहयोग र समन्वय कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,
६. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय स्तरमा वातावरण प्रदूषण र व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्डहरु निर्धारण तथा सोको कार्यान्वयनमा सहजिकरण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको एकीकृत वस्ती विकास मापदण्ड तथा योजना तयारी समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
९. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१०.भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय तहमा कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११.गाउँ तथा नगरमा बहुप्रकोप प्रतिरोधी भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य ।
१२.स्थानीय तहमा भू-उपयोग योजना कार्यान्वयनमा समन्वय,

३. स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा

१. सार्वजनिक पदाधिकारी, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यक्रम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
४. विकासका बहुआयामिक र अन्तरसम्बन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय तहको न्यायिक समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंगको समन्वय र सहकार्य सम्बन्धी कार्य,
८. सूचना, अभिलेख तथा विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१०. मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा आधुनिक सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग सम्बन्धी कार्य,
११. सुशासन प्रवर्द्धन तथा उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय आर्थिक विकासमा सहयोग तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय स्रोत परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहका राजश्व परिचालन क्षमतामा लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
१५. संघीय प्रणाली सम्बन्धी श्रोत केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
१६.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

-सङ्घीय संसद

-अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग,

-राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,
-राष्ट्रियप्राकृतिक श्रोत तथा वित्तियआयोग,
-राष्ट्रिय सूचना आयोग,
-राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
-स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
-प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम

१७. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

(क) स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

१. स्थानीय तहका सार्वजनिक पदाधिकारी, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी (सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला, अभिमुखीकरण आदि) नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,
२. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा सङ्घीय तथा प्रादेशिक विषयगत मन्त्रालय, अन्तर स्थानीय तह, सरकारी (जस्तै स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, Staff College, विभिन्न विश्वविद्यालयहरु, अनुसन्धान केन्द्रहरु आदि) तथा गैरसरकारी संस्था, विकास साझेदारसंग सम्पर्क, सहयोग, सञ्चार तथा समन्वय,
३. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयमा जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वय, क्षमता विकासका श्रोत सामाग्री विकास सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य ।

ख) स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

१. स्थानीय राजश्व परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको आन्तरिक श्रोत साधनको पहिचान र परिचालनमा सहजिकरण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय राजस्वको आधार विस्तारमा प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय राजस्व सूचना तथा तथ्यांक आदान प्रदान प्रणाली विकास, अनुसन्धान र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय आर्थिक विकास सम्वन्धी कार्यमा सहजिकरण,
६. स्थानीय तहको राजश्व परिचालन क्षमता लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
७. राजश्व परिचालनमा स्थानीय तहमा उत्कृष्ट देखिएका कार्यको अन्य स्थानीय तहसँग अनुभव आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको राजश्व परिचालनमा भएका विवाद समाधानका लागि समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय राजस्वको मुल्याङ्कनसम्बन्धी कार्य,
१०. स्थानीय तहको प्राकृतिक श्रोत साधन सम्बन्धी कर तथा राजस्व व्यवस्थापनमा सहयोग र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. स्थानीय तहको वार्षिक आयव्ययको अभिलेख र वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१२.राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोगको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,

(ग) सूचना तथा प्रविधि शाखा

सूचना तथा सुशासन ईकाइः

१. सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्य,
२. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको सफल अभ्यासहरुको प्रचार प्रसार र प्रकाशन गर्ने,
४. सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
५. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सूचना आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सम्पर्क ईकाईको रुपमा कार्य गर्ने,
६. संसद रिपोर्टिङ्ग सम्बन्धी कार्य ।
७. कर्मचारीहरुको विभागीय कारवाही तथा दण्ड सजाय सम्बन्धी कार्य ।

सूचना प्रविधि ईकाईः

१. विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास र प्रवर्द्धन एवं समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. केन्द्र तथा स्थानीय तहमा सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यको परामर्श तथा समन्वय गर्ने कार्य,
३. भौगोलिक सूचना प्रणाली सम्वन्धी कार्य,
४. वेवसाइट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधिसंग सम्बन्धित कार्य

४. कर्मचारी प्रशासन महाशाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरुको संचालन,
२. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
३. निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण तयारी तथा अद्यावधिक,
४. सङ्घीय निजामती कर्मचारीहरुको अन्तर मन्त्रालय सरुवा,
५. सङ्घीय निजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार र दण्डसम्वन्धी कार्य,
६. कानूनी राय/परामर्श, आदेश तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
७. बढुवा समितिको सचिवालय सम्वन्धी कार्य,
८. सङ्घीय निजामती कर्मचारी प्रशासनको केन्द्रीय कर्मचारी निकाय सम्बन्धी कार्य,
९. प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी कार्य,
१०. आर्थिक प्रशासन तथा वेरुजु सम्बन्धी कार्य,
११. आन्तरिक तथा जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. नेपाल सरकारका अस्थायी र आवधिक प्रकृतिका आयोजनाहरुको अस्थायी दरवन्दी स्वीकृती सम्बन्धी कार्य,

१३.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्ने:

- प्रशासकीय अदालत
- निजामती किताबखाना

१४.अन्य महाशाखामा उल्लेख नभएका तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

क. सङ्घीय र प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाका कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धी कार्य सम्पादन गर्ने,

२. बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा, नियुक्ति र पदस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्ने,

३. निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने,

४. लोक सेवा अयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुको नियुक्ति र पदस्थापना सम्वन्धी गर्ने,

५. फाजिल तथा अतिरिक्त समूहमा रहेका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य,

६. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको अन्तर मन्त्रालय सरुवा, सरुवा सहमती, काज र नियुक्ति सिफारिश सम्वनधी कार्य,

७. निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्वन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

८. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने।

९. प्रशासकीय अदालतको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने।

ख. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. स्थानीय तहमा नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, जनरल समूह, विविध सेवा तथा यी अन्तरगतका समूह तथा उपसमूहहरुको सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,

२. यस मन्त्रालयले सेवा समूह सञ्चालन गर्ने स्थानीय तहमा खटिएका र खटिने प्राविधिक कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,

३. स्थानीय तहमा बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा नियुक्ति र पदस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्ने,

४. स्थानीय तहमा निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने,

५. लोक सेवा आयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुका स्थानीय तहमा नियुक्ति र पदस्थापना सम्वन्धी कार्य गर्ने,

६. स्थानीय तहमा फाजिलमा रहेका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,

७. स्थानीय तहमा निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्बन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

८. स्थानीय तहहरुमा कर्मचारी पुग नपुगको अवस्था यकिन गरी नपुग कर्मचारी खटाउने,
९. स्थानीय तहहरुबाट कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी राय माय भएमा पेश गरी निर्णयानुसार राय पठाउने,
१०. सबै स्थानीय तहहरुलाई कर्मचारी विवरण अद्यावधिक गर्न लगाई सोको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने,
११. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धानआदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

ग. बढुवा व्यवस्था शाखा

१. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको बढुवा समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य समपादन गर्ने,
२. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन फारमहरुको संकलन,विशलेषण तथा आवश्यकता अनुसार प्रमाणिकरण गर्न्ने,
३. नि.से.नि. वमोजिम तोकिएको आधारमा बढुवाको लागि कर्मचारीहरुको योग्यताक्रमका लागि आवश्यक मूल्यांकन गरी बढुवाको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने,
४. बढुवा समितिवाट बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीहरुको नाम प्रकाशित गर्ने,
५. बढुवा सिफारिश उपर परेका उजुरी सम्वन्धमा लोक सेवा आयोगवाट माग भई आएकोमा प्रतिक्रिया पठाउने,
६. बढुवा सम्वन्धी परेका उजुरी÷मुद्दाका सम्वन्धमा अदालतमा राय,जवाफ,प्रतिक्रिया पठाउने,
७. बढुवा हुने कर्मचारीहरुको नियुक्तिका लायिग पत्राचार गर्ने,
८. बढुवा सम्वन्धी मामलामा राय परामर्श दिने,
९. सम्वद्धता निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने
१०. समयमा कार्य सम्पादन मूल्याकन भर्न छुट भएका कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याकन भर्न सहमति दिने सम्बन्धी कार्य,

(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा

१. विनियोजन,धरौटी राजश्वको लेखा अद्यावधिक गर्ने र सम्बन्धित कागजात सुरक्षित राख्ने,
२. मन्त्रालयको स्वीकृत बजेट निकासा प्राप्त गर्ने,
३. लेखापरीक्षण गराउने,पेश्की र बेरुजुको लगत राख्ने, सम्परीक्षण गराउने एवं फछ्र्यौट गर्ने र अद्यावधिक गराउनेसम्बन्धी कार्य,
४. मातहतका निकायलाई अख्तियारी र निकासा दिने,
५. आवश्यक प्रतिवेदन फाराम तयार गराई सम्बन्धित निकायमा पठाउने,
६. प्रचलित आर्थिक कानूनद्धारा निर्दिष्ट कार्य ।
७. मन्त्रालयको वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्वन्धी कार्यमा योजना तथा अनुगमन शाखासंग समन्वय र अन्य शाखासंग समन्वय गरी आवश्यक कार्य गर्ने,
८. स्थानीय तहलाई पठाइने अनुदानको अख्तियारी सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय तहको कानून बमोजिम लेखापरीक्षणमा सहजिकरण गरी बेरुजु उपर मन्त्रालयको निर्देशन पठाउने,
१०. मन्त्रालयको वार्षिक बजेट तर्जुमा (साधारण), निकासा एवं खर्चको प्रबन्ध सम्बन्धी कार्य,
११. शाखाहरूलाई लजिष्टिक सपोर्टको लागि बजेट व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,

१२.स्थानीय तहको लेखापरीक्षणको मापदण्ड कार्यान्वयनमा सहयोग ।

(ङ) आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

१. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुका कर्मचारीहरुको कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धी कार्य,

२. मन्त्रालयको भवन, मेशिनरी लगायत सबै साधनको मर्मत, संचार, लिलाम, मिनाहा र कार्यालय सरसफाई सम्वन्धी कार्य,

३. मन्त्रालय र अन्तर्गतका सामाग्रीहरूको खरिद, भण्डारण र व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य ।

४. मन्त्रालयको खरिद इकाई सम्बन्धी कार्य ।

५. अन्तरराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

६. कर्मचारी बैठक सम्वन्धी कार्य,

७. मन्त्रालयको आन्तरिक बजेट व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य,

८. मन्त्रालयको मूल दर्ता चलानी, जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य,

९. सवारीसाधनहरुको व्यवस्था सम्वन्धी कार्य,

१०.मन्त्रालयका मन्त्री र सचिवको सचिवालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

११.मन्त्रालय,आयोजनाको जिन्सी निरीक्षण,प्रतिबेदन तयार तथा नियमानुसार कागज धुल्याउने कार्य,

१२.अतिरिक्त समूहमा दरवन्दी रही यस मन्त्रालयमा जिम्मेवारी तोकिएका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,

१३.स्थानीय तहका कर्मचारीका सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी कार्य,

१४.स्थानीय तहको चल अचल सम्पत्ति व्यवस्थापनमा सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

१५.मन्त्रालय र अन्तरगत आयोजनाहरुमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गरी स्वीकृत गर्ने सम्बन्धी कार्य,

१६.मन्त्रालय र अन्तरगत कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्याकन सम्बन्धी कार्य,

१७.मन्त्रालय वा अन्तरगतका निजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार सम्वन्धी कार्य गर्ने,

१८.मन्त्रालय अन्तर्गत राजपत्र अनङ्कित पदहरु लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

१९.पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

२०.निजामती किताबखानाको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,

२१.अन्य शाखामा नतोकिएका कार्यहरु।

(च) कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

१. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायहरुका लागि आवश्यक ऐन, नियम तर्जुमा र संशोधन सम्बन्धी कार्य |

२. स्थानीय तहको नमुना कानुन मापदण्ड र ढाँचा सम्बन्धी विषयमा राय सम्बन्धी कार्य |

३. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायलाई कानूनी राय र परामर्श उपलब्धग राउने सम्बन्धी कार्य |

४. नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना सम्बन्धी कार्य |

५. मन्त्रालय पक्ष हुने सन्धि, सम्झौता, करार, समझदारीपत्र समेतका विषयमा कानूनी राय उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य |

६. मन्त्रालयको तर्फबाट फिराद्पत्र, प्रतिउत्तरपत्र, रिटनिवेदन, लिखितजवाफ, पुनरावेदनपत्र तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने कार्य |

७. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित अदालती फैसलाको अभिलेख तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य |

५. संगठन विकास शाखा

१. कर्मचारी समायोजनका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने,
२. अधिकारसम्पन्न संघीय प्रशासनिक पुनर्संरचना समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने
३. नेपाल सरकारको कार्यालयहरुको संगठन तथा कार्यविधिमा प्रभावकारिता ल्याउन आवश्यकता अनुसार अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयारी गरी कार्यान्वयन गर्ने,
४. केन्द्रीय संगठन दिग्दर्शन एवं पद व्यवस्था निर्देशिका सम्बन्धी कार्य
५. केन्द्रीय संगठन तालिका अद्यावधिक गरी प्रकाशन सम्बन्धी कार्य
६. नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग लगायतका निकायहरुका साथै इकाइस्तरका संगठनहरुको संगठनात्मक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
७. संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी राय परामर्श सम्बन्धी कार्य,
८. नेपाल सरकार तथा संवैधानिक अंगहरुका लागि आवश्यक दरवन्दीहरु सृजना तथा खारेज गर्न मन्त्रालय तहवाट सहमति तथा स्वीकृति दिन कारवाही गर्ने,
९. विभिन्न सरकारी निकायहरुको लागि मौजुदा स्थायी दरवन्दी सम्वन्धी नीति तथा आधार तैयार गर्ने,
१०.निजामती सेवाका पद तथा पदाधिकारीहरुको सेवा÷समुह निर्धारण गर्ने,
११.सेवा,समुह विभाजनको कार्यमा सुधारको लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने,
१२.आवश्यकता अनुसार नयाँ सेवा/समुहहरुको गठन र अनावश्यक सेवा÷समुहहरुको खारेज गर्ने सम्वन्धमा सुझाव दिने,
१३.निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयवाट तयार गराई अद्यावधिक गर्ने,
१४.कार्यालयको नाम परिवर्तन सम्वन्धी कार्य,
१५.विशेष पद र विशेषज्ञ पद लगायत निजामती सेवाका अन्य विविध पदहरु सृजना र खारेज सम्वन्धमा कारवाही गर्ने,
१६.पद नाम निर्धारण गर्ने र परिवर्तन गर्न सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
१७.विभिन्न सेवा, समुह संचालन गर्ने मन्त्रालय विच समन्वय गर्ने गराउने कार्य,
१८.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्वोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

६. प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा

१. राष्ट्रिय निजामती सेवा नीति सम्बन्धी कार्य,
२. संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

३. सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

४. प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

५. कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

६. व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम संचालन र समन्वय,

७. प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन

८. सङ्घीय निजामती तथा अन्य सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान र विकास सम्बन्धी कार्य,

९. स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, अवलोकन भ्रमण तथा तालिम सम्बन्धी कार्य,

१०. नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्कता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन,

११. सङ्घीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,

१२. राष्ट्रसेवक कर्मचारी संवद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने

१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
- निजामती अस्पताल
- कर्मचारी तालिम प्रतिष्ठान

क. जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

१. संसद सेवा, स्वास्थ्य सेवा र न्याय सेवा बाहेकका सेवाहरुमा रिक्त रहेका राजपत्रांकित पदहरुको लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

२. जनशक्ति विकासको लागि स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन,तालीम सम्बन्धी छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,

३. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुलाई तालीमको आवश्यकता सम्वनधी सर्वेक्षण र अध्ययन,

४. नेपाल सरकारका विभिन्न सेवाका कर्मचारीहरुलाई विभिन्न तालीम संस्थाहरु मार्फत सेवा प्रवेश र सेवाकालीन तालीमको प्रवन्ध गर्ने,

५. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुबाट संचालित तालिम सम्बन्धी आवश्यक योजना कार्यक्रम तथा प्रशिक्षण विधि र पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण,

६. कर्मचारीहरुको बृत्ति विकास सम्वन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र सुझाव सम्वन्धी कार्यहरु,

७. निजामती सेवाका लागि आवधिक रुपमा जनशक्ति योजना तर्जुमा र विकास सम्वनधी कार्यहरु,

८. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुवाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको बीच समन्वय र अनुगमन,

९. विभिन्न तालिम संस्थाहरुवाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको स्तर निर्धारण,

१०.राष्ट्रिय तालिम नीति सम्बन्धी कार्यहरु,

११.सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अध्ययन/तालिममा जान मनोनयन,पूर्व स्वीकृति र विदा सिफारिश सम्वन्धी कार्य,

१२.कुनै पनि समुह वा पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योगयता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी लोक सेवा आयोगमा परामर्श उपलव्ध गराउने,

१३.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने,

ख. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

१. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको आकस्मिक तथा नियमित व्यवस्थापन परीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,

२. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण गर्ने,

३. निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम अध्ययन, अध्यापन, लेखापरीक्षण व्यवसाय लगायतमा काम गर्न विभागीय स्वीकृति दिने,

४. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धन,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने,

५. उच्च स्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको सचिवालयको रुपमा काम गर्ने,

६. शासकिय सुधार तथा प्रशासन सुधार सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,

७. प्रशासन सुधार सम्वन्धी अध्ययन, अनुसन्धानतथा मन्त्रालयबाट हुने प्रकाशन सम्बन्धी कार्य (प्रशासन पत्रिका, स्वशासन,शासकीय खबर पत्रिका आदि)

८. निजामती कर्मचारीहरुको आधिकारिक ट्रेड युनियन लगायत संघ संस्थाहरु सम्वन्धी कार्यहरु गर्ने,

९. तलव भत्ता पुनरावलोकन समिति सम्बन्धी सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने,

१०.निजामती सेवामा समावेशीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने,

११.निजामती सेवा सम्बन्धी अन्तरराष्ट्रिय सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,

१२.नमुना कार्यालय सम्बन्धी कार्य,

१३.व्यवस्थापन परिक्षणसम्बन्धी कार्य,

१४.एकीकृत घुम्ती सेवा संचालन सम्बन्धी कार्य,

ग. कर्मचारी कल्याण शाखा

१. निजामती कर्मचारीहरुको सुविधा एवं कल्याण सम्बन्धमा नीति कानून योजना कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य र सो को अध्ययन, अनुसन्धान

२. निजामती कर्मचारीले पाउने सुविधा र सहुलियत सम्बन्धमा मन्त्रालयको प्रतिनिधित्व तथा राय सम्बन्धी कार्य

३. औषधि उपचारको थप आर्थिक सहायता दिने कारवाही गर्ने,
४. निजामती कर्मचारी सन्तति छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
५. निजामती कर्मचारीको स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्य गर्ने,
६. सेवा निवृत कर्मचारीको हक हित सम्बन्धी कार्य गर्ने,
७. निजामती कर्मचारीलाई दिइने पुरस्कार सम्बन्धी कार्य,
८. निजामती कर्मचारी अस्पतालको सम्पर्क शाखा
९. निजामती कर्मचारी आवासीय विध्यालय र निजामती कर्मचारी आवास सम्बन्धी कार्य
१०. एकीकृत परिवहन सेवाको समन्वय, संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य गर्ने।

४. मन्त्रालयवाट प्रदान गरिने सेवा

मन्त्रालयबाट सूचना माग सम्बन्धी सेवा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन/नियम अनुसार प्रदान हुने गरेको छ । बिभाग, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग तथा स्थानीय तहहरुबाट हुने गरेको क्रियाकलापमा मन्त्रालयले नीतिगत कार्य र समन्वय गर्ने तथा सो बिरुद्धको उजुरी तथा गुनासो सुन्ने गरेको छ ।

५. मन्त्रालय महाशाखा शाखा र जिम्मेवार अधिकारी एवं सम्बन्धित शाखा प्रमुख

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाहित गरिएको विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका शाखा/महाशाखाहरुको व्यवस्था गरिएको छ । सो अनुसार मन्त्रालयका महाशाखा तथा शाखाहरुबाट सम्पादन गर्नुपर्ने गरी निर्दिष्ट गरिएको कार्यविवरण वुँदा नं. ३ मा उल्लेख गरिसकिएको छ ।

सि.नं.	महाशाखा, शाखा, कार्यक्रम, आयोग, प्रतिष्ठान, समिति र संघ संस्थाको नाम	जिम्मेवार अधिकारीको पद	जिम्मेवार अधिकारीको नाम
	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सचिव	श्री एकनारायण अर्याल
१	सङ्घीय मामिला महाशाखा	सहसचिव	श्री बसन्त अधिकारी
	▪ सङ्घीय मामिला शाखा	उपसचिव	श्री तुलसीराम अर्याल
	▪ स्थानीयतह समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री डिलाराम पन्थी
	▪ सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा	उपसचिव	श्री बाबुराम भुसाल
२	कर्मचारी प्रशासन महाशाखा	सहसचिव	श्री राजीव पोखरेल
	▪ सङ्घीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री कृष्ण प्रसाद भुसाल
	▪ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री रुपनारायण खतिवडा
	▪ आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री दशरथराम ओड

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

	▪ बढुवा शाखा	उपसचिव	श्री पर्व प्रसाद सापकोटा
	▪ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव(कानून)	श्री पुरुषोत्तम खतिवडा
	▪ आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव(लेखा)	श्री वावुराम ज्ञवाली
३	योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा	सहसचिव	श्री विष्णु दत्त गौतम
	▪ योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	श्री महेन्द्र प्रसाद सापकोटा
	▪ विकास सहायता समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री प्रल्हाद कुमार कार्की
	▪ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री ऋषिराज आचार्य
४	स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा	सहसचिव	डा. श्री गोपीकृष्ण खनाल
	▪ स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा	उपसचिव	श्री हेमराज अर्याल
	▪ सूचना तथा प्रविधि शाखा	उपसचिव सूचना प्रविधि निर्देशक	श्री सुशीला अर्याल श्री सलिना डंगोल
	▪ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री राजेश गौतम
५	संगठन विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री बसन्त अधिकारी
	संगठन विकास शाखा	उपसचिव	श्री रोशन ज्ञवाली
६	प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री नारायण प्रसाद अर्याल
	▪ जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा	उपसचिव	श्री मदन कोईराला
	▪ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा	उपसचिव	श्री कबिन्द्र नेपाल
	▪ कर्मचारी कल्याण शाखा	उपसचिव	श्री तुलसी प्रसाद दाहाल
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	निर्देशक	श्री चिरञ्जिवि तिम्सिना
८	स्थानीय पूर्वाधार विभाग	महानिर्देशक	श्री ईश्वर चन्द्र मरहठ्ठा
९	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री पित् कुमार श्रेष्ठ
१०	राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती)	महानिर्देशक	श्री नेत्रप्रसाद सुवेदी
११	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	डा. श्री राजन खनाल
१२	निजामती कर्मचारी अस्पताल	कार्यकारी निर्देशक	डा. श्री विधान निधि पौडेल

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

६(१) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर

सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ४ बमोजिम र अन्य बिशेष कानूनले तोके बमोजिमको दस्तुर ।

६(२) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र र अन्य बिशेष कानूनले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

७. निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त उजुरीहरु सम्बन्धित अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आवश्यक कारबाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट कारवाही प्रकृया अगाडी बढाइने ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव श्री एकनारायण अर्याल

९. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण

१ संघीय मामिला शाखा

- नमुना कानूनहरु मस्यौदा समितिले स्थानीय तहहरु तथा विषयगत मन्त्रालय र मन्त्रालयको शाखाहरुबाट यस आ.व. मा वनाउन आवश्यक २० वटा नमुना कानूनहरु छनौट गरेको ।
- निम्न कार्यक्रमहरुको अवधारणा पत्र तयारी रहेको ।
    - ७ वटै प्रदेश, स्थानीय सरकार र विज्ञहरुसँग सङ्घीयता कार्यान्वयनमा समस्या र चुनौती सम्बन्धी Virtual कार्यक्रम ।
    - सिमा विवाद सम्बन्धी छलफल सरोकारवाला निकाय तथा सिमाविदसँग छलफल तथा वैठक ।
    - स्थानीय तहमा निर्माण भएका कानूनहरुको परीक्षण सम्बन्धी अवधारणा ।
    - सञ्चार माध्यम मार्फत स्थानीय तहसँग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम ।
- प्रदेश नं. १ मा महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ को विवरण संकलन तथा अन्य समन्वयात्मक कार्य भएको ।

- सङ्घीयता संवाद रेडियो कार्यक्रम संचालनका लागि सामुदायिक रेडियोहरुसँग प्रस्ताव माग गरी मासिक ३ वटा कार्यक्रम संचालनको लागि प्रक्रिया भइरहेको ।
- स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट स्थानीय तहहरुमा निर्माण हुने स्वास्थ्य कार्यालयका भवनहरु निर्माण गर्न प्रदेश नं. १ अन्तर्गतका ८६ ठाउँहरुसँग समन्वय भएको र सवै कार्यालयहरुको भवन शिलान्यास भएको ।
- स्थानीय तह र प्रदेश सरकारबाट लेखि आए बमोजिम केन्द्र परिवर्तन र सिमाना विवाद सम्बन्धी समन्वयात्मक कार्य गरेको । सिरानचोक गाउँपालिका, गोरखाको केन्द्र परिवर्तनका लागि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा पेश भएको ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन संशोधनका लागि सरोकारवालाहरुको राय/प्रतिक्रिया/सुझाव र छलफल पश्चात कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयमा रायका लागि लेखि पठाइएको ।
- स्थानीय तहहरुबाट भएका असल अभ्यासका कार्यहरुको विवरण संकलन र प्रकाशन तथा सार्वजनिकीकरणको तयारी भइरहेको ।

२ सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	प्रगती विवरण
१	लैंगिक उत्तरदायी बजेटको स्थानीयकरण	• मिति २०७७।९।०८ मा पनौती नगरपालिकामा लैंगिक उत्तरदायी बजेटको स्थानीयकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको । • मिति २०७७।०९।२० मा नागार्जुन नगरपालिकामा लैंगिक उत्तरदायी बजेटको स्थानीयकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको । • मिति २०७७।०९।२२ मा कालिका नगरपालिकामा लैंगिक उत्तरदायी बजेटको स्थानीयकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको । • मिति २०७७।०९।२४ मा गैंडाकोट नगरपालिकामा लैंगिक उत्तरदायी बजेटको स्थानीयकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको । • मिति २०७७।१०।२७ मा भेरी गंगा नगरपालिका र कोहलपुर नगरपालिकामा लैंगिक उत्तरदायी बजेटको स्थानीयकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

		• मिति २०७७।१२।१,२,३,४ मा टिकापुर नगरपालिका, जानकी गाउँपालिका कैलाली तथा शुक्लाफाँटा नगरपालिका र बेलौरी नगरपालिका कञ्चनपुरमा सम्पन्न गरिएको । • वार्षिक लक्ष्य ७ वटा रहेकोमा १० वटा सम्पन्न भएको ।
२	सामाजिक समावेशीकरण नीतिको स्थानीयकरण ।	• मिति २०७७।१०।२७ मा भेरी गंगा नगरपालिका र कोहलपुर नगरपालिकामा सामाजिक समावेशीकरण नीतिको स्थानीयकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको • मिति २०७७।१२।१,२,३,४ मा टिकापुर नगरपालिका, जानकी गाउँपालिका कैलाली तथा शुक्लाफाँटा नगरपालिका र बेलौरी नगरपालिका कञ्चनपुरमा सामाजिक समावेशीकरण नीतिको स्थानीयकरण सम्पन्न गरिएको । • वार्षिक लक्ष्य ७ वटा रहेकोमा हालसम्म ६ वटा सम्पन्न भएको ।
३	अन्य संवैधानिक आयोगहरुसंग (६ वटा) समन्वय तथा सहजीकरण बैठक ।	हालसम्म ३ वटा बैठक सम्पन्न गरिएको ।
४	सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थासंग समन्वयात्मक बैठक ।	हालसम्म २ वटा बैठक सम्पन्न गरिएको ।
५	सामाजिक समावेशीकरण मूलप्रवाहीकरण कार्यढाँचा तयारी	राष्ट्रिय सामाजिक समावेशीकरण नीति मन्त्रिपरिषद्बाट स्विकृत भई आउने क्रममा रहेकाले कार्यढाँचा तयारी कार्य अगाडी बढाउन नसकिएको । साथै यस सम्वन्धमा प्रस्तुत कार्यक्रमलाई प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका सम्वद्ध विषय क्षेत्र हेर्ने सचिवज्यूको निर्देशन बमोजिम माइलस्टोनबाट हटाइने निर्देशन प्राप्त भएको ।

यस शाखाको वार्षिक कार्यक्रममा नरहेका कार्यक्रमहरु ;

- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन मस्यौदा अन्तिम चरणमा रहेको ।
- थप (६ वटा) संवैधानिक आयोगहरुसंग सम्पर्क मन्त्रालयको भूमिका निर्वाह गर्दै विभिन्न कारणले पछाडी परेका आदिवासी जनजातीहरुको थर सूचिकृत गर्ने कामको लागि आवश्यक सहजीकरण गरिएको ।
- सामाजिक समावेशीकरण नीति,२०७८ (नमुना-स्थानीय तहका लागि तयारी गरिएको ।)

३ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

- विभिन्न स्थानीय तहहरुमा लोक सेवा आयोगबाट सिफारिश अप्राविधिक तथा प्राविधिक समूहका अधिकृतस्तर छैठौं तहमा वैकल्पिक उम्मेदवारको रुपमा सिफारिश उम्मेदवारलाई स्थायी नियुक्तिका लागि सम्बन्धित स्थानीय तहहरुमा सिफारिश गरिएको ।
- विभिन्न स्थानीय तहमा देहाय बमोजिम कामकाज/पदस्थापन/सरुवा/जिम्मेवारी/थप जिम्मेवारी दिइएको ।
  - उपसचिव वा सो सरह : ६६
  - शाखा अधिकृत वा सो सरहः २३१
  - नायब सुब्बा/खरिदार/कार्यालय सहयोगीः १९४
  - अन्य प्रशासनिक तथा भैपरी आउने स्थानीय तहहरु सम्बन्धी दैनिक कामहरु ।

४ वढुवा शाखा

सि. नं.	श्रेणी	माग संख्या	वढुवा समितिको बैठक संख्या	उम्मेदवार संख्या	सिफारिस संख्या	कैफियत
१	रा.प.विशिष्ट	२५	५०	१८६	६५	प्रशासन सेवा (क्लष्टर)-१५ कृषि वन सेवा- ३ परराष्ट्र सेवा -१ इन्जिनियरिङ्ग सेवा -५ स्वास्थ्य सेवा -१
२	रा.प.प्रथम	७५	६३	३८७	७५	गत आ.व.को विज्ञापन कृषि-२ प्रशासन सेवा -४४ वन सेवा-१

						परराष्ट्र सेवा -५ इन्जिनियरिङ्ग सेवा -२३
३	रा.प.द्वितीय	१६३	८४	११४६	१६२	प्रशासन सेवा -११९ वन सेवा - २ परराष्ट्र सेवा -६ शिक्षा सेवा -२२ इन्जिनियरिङ्ग सेवा -१ लेखा परीक्षण -५ आ.यो तथत त. -२ विविध सेवा (माग पद-६) -५
४	रा.प.तृतीय	१००	२६	९७८	९७	प्रशासन सेवा -९४ विविध सेवा -१ (क.ई.-३ सिफारिश नभएको) आ.यो.तथा त. -२
५	रा.प.अनं. प्रथम	९३	२३	२८४	५१	प्रशासन सेवा -२२ विविध सेवा -२९ (क.अ.दरखास्त कम परेको)
६	रा.प.अन.द्वितीय	५		६६	४	लेखा परीक्षण-१ नेपाल न्याय -१ नेपाल शिक्षा -२
	जम्मा	४६१	२४६	३०४३	४१४	

५ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

शिर्षक	महिना			जम्मा
	२०७८ वैशाख	२०७८ जेष्ठ	२०७८ असार	
लिखित जवाफ	५	-	११	१६
राय	८	-	१९	२७
राजपत्रमा प्रकाशनको लागि पठाइएको	१	-	-	१

आदेश कार्यान्वयन	-	-	१०	१०
कुल जम्मा				५४

६ आर्थिक प्रशासन शाखा

- आ.व. २०७७/७८ सम्म फछ्र्यौट गर्न बाँकी वेरुजु रु. १४ अर्ब १३ करोड ७ लाख ६२ हजार रहेकोमा आ.व. को मसान्त सम्म रु. २ अर्ब २ करोड ४१ लाख ३० हजार फछ्र्यौट भई फछ्र्यौट प्रतिशत १४.३२ रहेको ।

७ आन्तरिक व्यस्थापन शाखा

- कार्यालयको लागि आवश्यक पर्ने स्टेशनरी तथा मसलन्द सामाग्रीहरु खरिदका लागि बोलपत्रको सूचना आह्वान गरिएको ।
- मन्त्रालय परिसरमा सरसफाई बगैचा तथा रंग रोगन गर्ने सम्बन्धी कार्य दरभाउपत्रको माध्यमद्वारा कार्य सम्पन्न भएको ।
- मन्त्रालयको लागि)1एकथान चारपाङ्ग्रे सवारी साधन सार्वजनिक खरिद ऐन (, 2064 र नियमावली 2063 बमोजिम खरिद गरिएको ।
- सिंहदरवार भित्रका विभिन्न मन्त्रालयको नाममा रहेको र मर्मत गरी प्रयोगमा ल्याउन सकिने सवारी साधनहरु चार)पाङ्ग्रे 15-थान तथा दुईपाङ्ग्रे 10-थानस्थानीय तहहरुमा हस्तान्तरण गर्न सम्वन्धित (मन्त्रालयमा सिफारिश गरिएको ।
- मन्त्रालयमा प्रयोगमा नआएका र मर्मत गरी प्रयोगमा ल्याउन सकिने फर्निचर, कम्प्यूटर, प्रिन्टर लगायतका जिन्सी सामानहरु स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरिएको ।
- मन्त्रालय परिसर भित्रका माननीय मन्त्रीज्यूको सचिवालय, श्रीमान् सचिवज्यूको सचिवालय, महाशाखा शाखा प्रमुखहरुको कार्यकक्ष/, बढुवा शाखाको सभाहल लगायत अन्य कार्यकक्षहरुको मर्मत सम्भार र पार्केटिङ्ग गर्ने काम सम्पन्न भएको ।
- मन्त्रालयको ट्वाइलेट, धारा बिजुली मर्मत तथा रंगरोगन सम्बन्धी कार्य निरन्तर रुपमा सम्पन्न भएको ।
- सम्पत्ति विवरण र कार्यसम्पादन मूल्यांकन फारम छपाई गरी कार्यान्वयन भैरहेको ।

८ योजना तथा अनुगमन शाखा

- सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुबाट सञ्चालन हुने आयोजनाहरुको विवरण तयार गरी राष्ट्रिय योजना आयोगको आयोजना बैंकमा प्रविष्टि गरिएको ।

- आ.व. ०७७/७८ को आर्थिक सर्वेक्षण र मन्त्रालयगत प्रगति विवरण तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा प्रेषित गरिएको ।
- आ.व. ०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रा एवम् वजेट कार्यान्वयन कार्ययोजनाको मासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको Online मा मासिक रुपमा प्रविष्टि गरिएको ।
- आ.व. ०७८/७९ को यस मन्त्रालयसँग सम्वन्धित नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक वजेट र मध्यमकालीन खर्च संरचना (आ.व. ०७८/७९ देखि ०८०/८१) तयार गरिएको ।
- यस मन्त्रालय अन्तर्गत आ.व. ०७८/७९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट सञ्चा लन हुने वार्षिक विकास कार्यक्रम (भाग-२) तयार गरी पुस्तिका समेत प्रकाशित गरिएको ।
- आ.व. ०७८/७९ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र वजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरिएको ।
- तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम सञ्चा लन निर्देशिका, २०७७, स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चासलन कार्यविधि, २०७७, प्रादेशिक एवम् स्थानीय सडक निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम सञ्चाचलन कार्यविधि, २०७७ परिमार्जन गरी रायका लागि अर्थ मन्त्रालय पठाइएको ।
- उच्च पहाडी एवम् हिमाली क्षेत्र समृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा तयार भएको ।
- स्थानीय तहको मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८ तयार गरिएको ।
- यस मन्त्रालयको दशवर्षे रणनीतिक योजना (२०७७/०७८-२०८७/०८८) प्रकाशित गरिएको ।
- स्थानीय तहको वजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८ तयार गरिएको ।
- यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग तथा कार्यक्रमहरुको वजेट तथा कार्यक्रम संशोधन, रकमान्तर LMBIS प्रविष्टि, ठेक्का सम्झौताको म्याद थप, अपुग रकम माग लगायतका कार्यहरु गरिएको ।
- विभिन्न स्थानीय तह एवम् प्रदेश मन्त्रालयवाट विविध विषय सिफारिसको लागि अनुरोध भई आएका पत्र सम्वन्धित मन्त्रालयमा सिफारिस गरी पठाइएको ।
- यस शाखाको ToR अनुसारका अन्य नियमित कार्यहरु सम्पादन गरिएको ।

९ विकास सहायता समन्वय शाखा

- स्थानीय तहको भगिनी सम्बन्ध व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका तयार गरी सहमतिको लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा राय सहमतिको लागि पठाइएको ।
- स्थानीय तहको पदाधिकारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी निर्देशिका तयार गरी सहमतिको लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा राय सहमतिको लागि पठाइएको ।
- वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित आयोजनाहरुको प्रोफाइल अद्यावधिक गरी प्रशासन गरिएको ।
- उत्तरी क्षेत्र पूर्वाधार विकास तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम कार्यविधिमा परिमार्जन गरी सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको ।

१० वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा

- वातावरणमैत्री स्थानीय शासनको प्रारुप स्वीकृत गरिएको,
- ढुङ्गा, गिट्टी, वालुवा उत्खनन्, विक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ को संशोधनका लागि नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरीएको,
- स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (नमुना) तयार गरी स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराईएको,
- स्थानीय तहको विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनको रणनीतिक योजना तर्जुमाको लागि दिग्दर्शन तयार गरी स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराईएको,
- विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सिकाई केन्द्र (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) दिग्दर्शन, २०७८ तयार गरी स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराईएको,
- विभिन्न आयोजना परियोजनाका प्रस्तावका गरी १३ वटा प्रस्तावका वातावरणीय अध्यनका सम्बन्धमा तयार कार्यसूची/प्रतिवेदन स्वीकृत गरीएको,
- मन्त्रालयको नेतृत्वमा रहेको शिघ्रपुनर्लाभ विषयक्षेत्रको बैठक आयोजना गरिएको,
- कोरोना महामारीको सम्भावित विभिन्न लहर तथा सोबाट हुनसक्ने पूर्ण वा आंशिक बन्दाबन्दीको समयमा सेवा प्रवाह तथा कार्यालय सञ्चालनलाई व्यवस्थित गर्ने मापदण्डको सन्दर्भमा मन्त्रालय तथा मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरु सहितको कार्ययोजना तयार गरी श्री कोभिड-१९ सङ्कट व्यवस्थापन केन्द्रमा प्रेषित गरिएको ।

११ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

- स्थानीय तहहरुको वित्तीय स्थिति विश्लेषणको लागि प्राप्त तथ्याङ्कको विश्लेषण गरी प्रतिवेदनको मसौदा तयार गरिएको ।
- स्थानीय तहको राजश्व सुधार कार्ययोजना, सम्पत्ति कर संकलन र व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार भएको ।
- स्थानीय कर नीति र प्रणाली सम्बन्धी स्रोत सामाग्री तयार गरी प्रकाशनको तयारीमा रहेको ।

१२ सूचना तथा प्रविधि शाखा

- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको २९ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न यस मन्त्रालय संग सम्वन्धित सुझावहरुको कार्यान्वयन प्रगति विवरण तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट प्राप्त स्थानीय तहहरुको ६१ बुँदे सुझाव कार्यान्वयन सम्बन्धमा स्थानीय तहहरुबाट प्रगति विवरण माग गरि आयोगमा पठाइएको ।

- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको २९ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न स्थानीय तहसंग सम्वन्धित सुझावहरुको कार्यान्वयन प्रगति विवरण स्थानीय तहसँग माग गरी आयोगमा पठाइएको ।
- सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन तथा नियमावली वमोजिम २०७६ माघ १ देखि २०७७ असार मसान्त सम्म, २०७७ श्रावण १ देखि आश्विन मसान्त सम्म, २०७७ कार्तिक १ देखि २०७७ पौष मसान्त सम्म एवम् २०७७ चैत्र १ देखि २०७८ वैशाख मसान्त सम्मको यस मन्त्रालयको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालयको वेभसाईटमा प्रकाशित गरिएको एवम् राष्ट्रिय सूचना आयोग र सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयमा समेत पठाइएको ।
- १९ वटा सूचना मागको विवरण निवेदकलाई उपलव्ध गराईएको ।
- उजुरी गुनासो फछ्र्यौटको अवस्था / देहाय वमोजिम रहेको-:

  प्र.म. तथा म.प. को कार्यालय — १९/१९

  अ.दु.अ.आ. — ४५/४०

  रा.स.के. — १०/९

  अन्य — ३६/३६

  हेलो सरकार — ७३/७३

  अ.दु.अ.आ. वाट प्राप्त निर्णय कार्यान्वयन मिसिल लगत कट्टा संख्या - ७
- निलम्वन तथा विभागीय कारवाही सम्वन्धी कार्य निरन्तर भैरहेको ।
- हेलो सरकार एकाई व्यवस्थापन तथा सहजीकरणको कार्य निरन्तर भइरहेको एवं आ.व. २०७७।७८ को २०७८ असार मसान्त सम्म ७३ वटा उजुरीको फछ्र्यौट गरिएको ।
- अफिस अटोमेशन सिस्टम सञ्चालन सम्बन्धमा आधारभूत तालिम संचालन गरिएको एवम् प्रणाली संचालनमा आएको ।
- विद्युतिय हाजिरी व्यवस्थापन गर्ने सम्वन्धमा विद्युतीय हाजिरीका लागि सबै कर्मचारीहरुको Fingerprint, Face को विवरण मेशिनमा राख्ने काम भइरहेको एवम् विद्युतीय हाजिरीलाई डाटा अद्यावधिकका लागि केन्द्रिय सर्भरमा जोडिएको ।
- विधुतिय शासन सम्बन्धी निती, कानुन, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास प्रबर्द्धन एवम् समन्वय सम्बन्धी कार्यको सम्वन्धमा मोफागा पोर्टल विकासको लागि आवश्यक कार्य भइरहेको ।
- वेवसाईट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधि सँग सम्बन्धित कार्य नियमित भइरहेको ।
- यस मन्त्रालयको तर्फबाट नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा पठाउनु पर्ने प्रस्ताव सम्बन्धी कार्य नियमित भइरहेको ।

- प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमबाट अनुरोध भई बमोजिम स्थानीय तह स्व-मूल्यांकनको लागि यस अघि तयार पारिएको प्रणालीमा आवश्यक परिमार्जन गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम तयार पारिएको प्रणालीको लागि आवश्यक पर्ने सर्भरहरुको व्यवस्थापनका लागि सूचना प्रविधि विभागलाई अनुरोध गरिएको ।
- जिल्ला समन्वय समिति एवम् स्थानीय तहहरुको लागि यस मन्त्रालयबाट प्रदान गरिएको वेब सर्भर र इमेल सेवाका लागि आउने अनुरोधहरुको आवश्यक व्यवस्थापन गरिएको ।
- नेपाल सरकारको एकिकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) निर्देशिका, २०७७ को प्रारम्भिक मस्यौदामा यस मन्त्रालयको तर्फबाट आवश्यक राय/सुझाव पठाइएको ।
- स्थानीय तहहरुको आ.व. २०७७/७८ को बजेट सम्बन्धी विवरण प्रविष्ट गर्न यस मन्त्रालयको पोर्टलमा बजेट सम्बन्धी मोड्युल थप गरिएको ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट माग भए बमोजिम स्थानीय तहहरुको ३ बर्षको प्रगति विवरण प्रविष्ट गर्न यस मन्त्रालयको पोर्टलमा आवश्यक मोड्युल थप गरिएको ।
- स्थानीय तहहरुको सूचना प्रविधिको लेखाजोखा गरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार पारिएको ।
- स्थानीय तहहरुमा अ.दु.अ.आ., रा.स.के. लगायत अन्य निकायवाट प्राप्त हुने उजुरी र सो को अवस्थाको सम्बन्धमा विवरण माग गरिएको ।
- यस मन्त्रालयबाट निर्माण गरी स्थानीय तहमा पठाइएका नमूना कानूनहरुको संगालो तयार गरी प्रकाशनको क्रममा रहेको ।
- यस मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक गर्न मिल्ने र नमिल्ने प्रकृतिका सूचनाहरुको वर्गीकरण सम्बन्धमा श्रीमान् सचिवज्यू समक्ष प्रतिवेदन पेश गरिएको ।

१३ स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

- स्थानीय तहको क्षमता विकास आवश्यकता पहिचान अध्ययन सम्पन्न भई प्रतिवेदन तयार गरेको ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीका लागि विभिन्न २२ विषयमा प्रशिक्षण मोडयूल तयार भएको मा १५ वटा स्वीकृत भएको ।
- कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि काठमाण्डौ विश्वविद्यालयमा English Professional Writing and Policy Communication सम्बन्धी ३ महिने Course सञ्चालन गर्न कार्यक्रम स्वीकृत भएको ।

१४ संगठन विकास शाखा

- भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरु र सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागको संगठन संरचना र दरवन्दी संशोधन भएको ।
- करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादनस्तर मूल्याङ्कन तथा करार नविकरण सम्बन्धी मापदण्ड २०७८, अस्थायी दरबन्दी सिर्जना सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८, प्रदेश सरकार र अन्तर्गतका निकायको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८ र स्थानीय तहका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८ तर्जुमा भई स्वीकृतिको लागि पेश भएको ।

१५ जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

- निजामती सेवाका अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरुलाई सेवा/समूहसँग मिल्ने विषयमा स्वदेशी विश्वविद्यालयमा उच्च शिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति प्रदान गर्न नयाँ कार्यविधिको मस्यौदातयार गरिएको ।
- निजामती कर्मचारी राष्ट्रिय तालिम, २०७८ को मस्यौदा तयार पारी मन्त्रालयमा पेस गरिएको
- वैदेशिक छात्रवृत्तिको लागि कोटा बाँडफाँट गर्न निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ४०(ख) को उपदफा ३ बमोजिमको समितिको ८ वटा बैठक सम्पन्न गरीसमितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य ।
- छात्रवृत्ति सूचना प्रणाली सहित छात्रवृत्ति कार्यक्रममा सहभागी हुने संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको एकीकृत विवरण सम्बन्धी सफ्टवेयर तयार गरी कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।
- Professional Course on Management and Development (PCDM) तालिमका लागि ८९ जना शाखा अधिकृत, Advanced Course on Management and Development (ACDM) तालिमका लागि १३ जना उपसचिव र Senior Executive DevelopmentProgram (SEDP) तालिमको लागि ५० जना प्रशिक्षार्थी मनोनयन गर्ने कार्य ।
- नेपाल सरकारको राजपत्राङ्कित श्रेणीको पदपूर्ति कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी तुल्याउन “माग आकृति तयारी सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७” जारी गरिएको ।
- स्थानीय तहमा लो.से.आ.बाटसिफारिस भई नियुक्ति पाएका तर दरबन्दी रिक्त नभई **फिर्ता भएका करिब ३०० कर्मचारीलाईरिक्त स्थानीय तहहरूमा व्यवस्थापन** गरिएको ।
- वैदेशिक अध्ययन,तालिम,अध्ययन भ्रमणमा मनोनयन तथा बिदा स्वीकृति लगायतका व्यवस्थालाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी तुल्याउन सबै मन्त्रालय/निकायलाई १४ (चौध) बुँदे परिपत्र गरिएको ।

- यस मन्त्रालयको राय/परामर्श माग गर्ने र प्रदान गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी तुल्याउन सोको ढाँचा तयार गरी सबै मन्त्रालय/निकायलाई परिपत्र गरिएको ।
- निजी इन्स्टिच्युटमा कर्मचारीहरू भौतिक रूपमा उपस्थित भई वा अनलाइन माध्यमबाट **लोक सेवा तयारी सम्बन्धी प्रशिक्षण दिने** कार्यलाई मापदण्ड तयार पारी व्यवस्थित नगरेसम्मका लागि **स्थगित** गरिएको ।
- निजामती कर्मचारीलाई आचारसंहिता पालनाप्रति थप जिम्मेवार बनाउन अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउन राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र र गृह मन्त्रालयमा पत्राचार गरिएको ।
- विभिन्न मन्त्रालय/निकायहरूले विविध विषयमा राय/परामर्श माग गरी पठाएकोमा सो अनुसार उपलब्ध गराइएको ।
- लोक सेवा आयोगबाट सिफारिस भई आएका नेपाल सरकारका विभिन्न सेवा तथा समूहका राजपत्राङ्कित प्रथम र द्वितीय श्रेणीका कर्मचारीहरूलाई एक हप्ते अभिमुखीकरण तालिम कार्यक्रममा पठाइएको ।
- नेपाल सरकारको राजपत्राङ्कित श्रेणीका रिक्त १०३७ पदहरूमा पदपूर्तिका लागि सेवा सञ्चालन गर्ने निकायबाट प्राप्त माग आकृति फाराम (अदालतबाट आदेश भएका पदमा समेत) रूजु गरी लोक सेवा आयोगमा पठाइएको ।
- नेपाल सरकारलाई प्राप्त वैदेशिक तालिम, अध्ययन लगायतका शैक्षिक कार्यक्रमहरू विभिन्न मन्त्रालयमा पठाईएको र यस मन्त्रालय अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको समेत मनोनयन गरी पठाईएको ।
- नेपाल स्वास्थ्य सेवाका ११ औं तहका कर्मचारीलाई Senior Executive Development Program सञ्चालनका लागि आफ्नै खर्चमा उक्त कार्यक्रम सञ्चालनका लागि अनुरोध भई आएकोमा NASC सँगको परामर्शमा उक्त तालिम कार्यक्रमका लागिसर्त सहित सहमति दिई पठाइएको ।
- अध्ययन बिदा उपलब्ध गराउने कार्य तथा अन्य विषयमा विभिन्न निकायबाट माग भए अनुसार राय उपलब्ध गराइएको ।

१६ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

- प्रशासन पत्रिकाको १३३ औं अंक प्रकाशन प्रकाशन भएको ।
- व्यवस्थापन परीक्षण निर्देशिका, २०७८ को अन्तिम मस्यौदा प्रतिवेदन मन्त्रालयसमक्ष पेश भएको ।
- उच्चस्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको अन्तरिम प्रतिवेदन, २०७७ प्रकाशन भएको ।

- नेपाल सरकारका मन्त्रालयहरूको सङ्गठन संरचना तथा दरबन्दी तेरिज, २०७८ पुस्तिका प्रकाशन भएको ।
- सङ्घीय सरकारबाट हुने सेवा प्रवाहको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा एकरुपताका लागि नागरिक बडापत्र (सार्वजनिक सेवा प्रवाह बडापत्र) सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन, २०७८ मन्त्रालयसमक्ष पेस गरिएको ।
- निजामती कर्मचारीहरुको विद्यमान कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणालीलाई बैज्ञानिक, बस्तुनिष्ठ र प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन मन्त्रालयसमक्ष पेस गरिएको ।
- निजामती कर्मचारीको तलब भत्ता तथा अन्य सेवा सुविधा पुनरावलोकन सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन मन्त्रालयसमक्ष पेस गरिएको ।

१७ कर्मचारी कल्याण शाखा

- नेपाल सरकारका मुख्य सचिवको अध्यक्षतामा निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समितिको बैठक सञ्चालन र व्यवस्थापनमा आवश्यक समन्वय गरिएको ।
- निजामती कर्मचारीको हित तथा कल्याण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीतिको मस्यौदा तयार गरिएको ।
- यस शाखाको आ.व. २०७८/७९ को स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनको लागि कार्यदल गठन भई स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमहरुको माइलस्टोन तथा कार्यविधिको मस्यौदा तयारको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको :-
    - निजामती कर्मचारिको सामुहिक दुर्घटना बीमा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा राय/परामर्श एवम् सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालय र बीमा समितिमा पठाइएको ।
    - निजामती कर्मचारीका सन्ततिलाई शैक्षिक प्रोत्साहन बृत्ति उपलब्ध गराउने निर्देशिका, २०७८ को मस्यौदा राय/परामर्श एवम् सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालय र कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाइएको ।
    - सङ्घीय निजामती कर्मचारीलाई प्रदेशस्तरमा सहुलियतपूर्ण स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ राय/परामर्श एवम् सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालय र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा पठाइएको ।
    - निजामती कर्मचारीको स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा राय/परामर्श एवम् सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालय र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा पठाइएको ।
    - निजामती विद्यालय सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा स्वीकृतिको लागि पेश भएको ।

- सरकारी कामको सिलसिलामा दुर्घटना परी घाईते तथा मृत्यू भएका कर्मचारीहरुले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधा र कडा रोग लागि थप आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धी विषयमा कारवाही सम्पन्न गरिएको ।
- निजामती कर्मचारी अस्पताल सम्बन्धी देहायका कार्यविधि तर्जुमाको क्रममा रहेकोः-
    - निजमती कर्मचारी अस्पतालको करार कार्यविधि, २०७८
    - निजामती कर्मचारी अस्पतालमा कार्यरत जनशक्तिको सेवा सुविधा एवम् अस्पतालको सेवा शुल्कको पुनरावलोकन गर्न आधारभुत तलबमान, सुविधा र अस्पतालको सेवा शुल्क निर्धारण कार्यविधि, २०७८

१८ प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम

- प्रदेश सरकारको लागि प्रादेशिक सञ्चार सम्बन्धी कानून र सङ्घ तथा प्रदेश सरकारको लागि Communication Manual: Style and Usage for Public Sector in Nepal (नमूना) तयार ।
- स्थानीय तहहरुको लागि संस्थागत दिगो विकास सम्बन्धी हाते पुस्तिका तयार भएको ।
- प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमको वित्तिय जोखिम न्यूनीकरण कार्ययोजना, २०७७ तयार भइ कार्यान्वयनमा रहेको ।
- स्थानीय तहको वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन कार्ययोजना, २०७७ तयार भएको ।
- बेरूजु फछ्यौट रणनीति तथा कार्यनीति, २०७७ तयार भएको ।
- स्थानीय संचित कोषको आन्तरिक लेखापरिक्षण कार्यविधि, २०७८ (नमूना) तयार भएको ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको लागि क्षमता विकास व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (CDMIS) तयार भइ प्राप्त Roster Management को enrolling कार्य भैरहेको ।
- स्थानीय तहहरूबाट भएका असल अभ्यासहरूको समिक्षा भइ असल अभ्यास संकलन भइ प्रचार प्रसार गरिएको ।
- स्थानीय शासन, सङ्घीयता, सार्वजनिक व्यवस्थापन, सार्वजनिक नीति तथा विकास व्यवस्थापनका क्षेत्रमा स्वदेश भित्रै उच्च स्तरीय जनशक्तिको उत्पादन तथा विकास गर्न आपसी सहकार्य तथा सहयोगको आदान प्रदान गर्ने उद्देश्यले सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र काठमाण्डौ विश्वविद्यालयबीच समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर भै सहयोग आदान प्रदान प्रारम्भ भएको ।
- GESI Guideline र GESI Audit Guideline अद्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
- प्रदेश तहको मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुमा GESI Audit Guideline कार्यान्वयको लागि उपलब्ध गराइएको ।

➢ स्थानीय तहको मध्यकालिन खर्च संरचना तर्जुरमा (MTEF) सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रम PCGG मार्फत सबै स्थानीय तहमा सहजीकरणको कार्य गरिएको ।

➢ यस कार्यक्रम र स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानबिचको सहकार्यमा देहायका विभिन्न विषयक Training Modules तयार गरिएको ।

➢ गाउँ/नगरपालिकाको एकिकृत बस्तुस्थिति विवरण (ILG Profile) कार्यविधि, २०७५ को पहिलो संशोधन (२०७८) गरिएको साथै LG Profile Data Collection App निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।

विषय	मुख्यविषयहरू
१. सार्वजनिक खरिद	• सामान खरिद, • परामर्शसेवा खरिद, • निर्माणकार्य खरिद, • वार्षिक खरिद योजना र खरिद गुरुयोजना, उपभोक्ता समिति।
२. विद्युतिय खरिद	• EGP (विधुतिय खरिद प्रणाली)
३. स्थानीय कर	• सम्पत्ति कर, • व्यवसाय कर, • राजस्व प्रक्षेपण, • राजस्वको ठेक्का व्यवस्थापन, • राजस्व सुधार योजना • सेवा शुल्क र अन्य करहरु
४. सामाजिक उत्तरदायित्व र सामाजिक परिचालन	• सार्वजनिक सुनुवाई, • सार्वजनिक परीक्षण, • समाजिक परिक्षण, • नागरिक वडापत्र, • सुचनाको हक • लैङ्गिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण • टोलविकास संस्था, • सामाजिक परिचालनका विभिन्न बिधिहरू • वालमैत्री स्थानीय शासन,
५. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन,SUTRA प्रणाली,विधुतीय भुक्तानी प्रणाली , प्रतिवेदन	• वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम मध्यकालिन खर्च संरचना, • परियोजना बैंक, अनुगमन तथा मूल्यांकन, • नतिजा व्यवस्थापन (Logframe), • प्रभाव मूल्याङ्कन • SUTRA र CGAS कोव्यवहारिकप्रयोग • प्रगति समीक्षा, • प्रगति प्रतिवेदन तयारी, • खर्च प्रक्षेपण लेखा राख्ने आदि वार्षिक प्रगति समीक्षा प्रतिवेदन तयार,
६. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	• Log Frame, प्रभाव मुल्याङ्कन, पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन, सम्भाव्यता अध्ययन,Baseline,LISA

७. वित्तीय संघीयता तथा वित्तीय सुशासन	• वित्तीय सुशासनको लेखाजोखा, • आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, • आन्तरिक लेखापरीक्षण, • अन्तिम लेखापरीक्षण, बेरुजू, आदि • कार्य जिम्मेवारीको बाँडफाँट, • वित्तीय हस्तान्तरण, • राजस्व वाँडफाँट, आन्तरिक ऋण, • राजस्व अधिकार • सदाचार र नैतिकता • भ्ष्टाचार नियन्त्रण
८. परियोजना व्यवस्थापन	• Project cycle, capital budgeting techniques like NPV IRR, Developing Program document, Midterm review, Project Appraisal, Project Completion Report etc.
९. नेपाली भाषा लेखन	• सरकारी कार्यालयमा नेपाली भाषाको प्रयोग
१०. कार्यालय व्यवस्थापन	• कर्मचारी व्यवस्थापन • जिन्सी व्यवस्थापन • लिलाम प्रक्रिया • कागजधुलाई • कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन • टिप्पणी लेखन • सरकारी पत्राचार • प्रस्ताव लेखन • कार्यविवरण तयार पार्ने • अधिकार प्रत्यायोजन • निजामती सेवा ऐनमा भएका व्यवस्थाहरु • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा भएका व्यवस्थाहरु • फौजादारी र देवानी संहितामा भएका मुख्य मुख्य प्रावधानहरू • सभा र कार्यपालिकाको बैठक सञ्चान सम्बन्धी विधि प्रक्रिया।
११. नीति निर्माण	• नीति मस्यौदा तर्जुमा • कार्यविधि र निर्देशिकाको मस्यौदा • ऐन र नियमावलीको मस्यौदा • रणनीतिक योजनाको मस्यौदा • बार्षिक निती तथा कार्यक्रमको मस्यौदा • कानून पारित गर्ने विधिहरु • राजपत्र प्रकाशन र यसको ढाँचा • स्थानीय आर्थिक विकास • कानून निर्माणका अन्य पक्षहरु
१२. स्थानिय आर्थिक विकास	• जिविकोपार्जन सुधार योजना • लघु घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता खारेजी तथा नियमन • सहकारी व्यवस्थापन • औद्योगिकग्राम सञ्चालन सम्बन्धि विधिहरु • बजारीकरण बित्तिय पहुँच • मुल्य श्रृंखला

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

	• सार्वजनिक निजी साझेदारी • लगानी आकर्षण गर्ने विधिहरू • श्रम सम्बन्ध • स्थानीय प्रविधि • स्थानीय आर्थिक विकास योजनाको निर्माण • एक स्थानीय तह एक बस्तु उत्पादनका विधिहरु • Startup सम्बन्धी व्यवस्था
१३. स्थानिय वित्त व्यवस्थापन	विबिध

तालिमकोनाम	क्षेत्रहरू
१. भवन निर्माण मापदण्ड तथा भवन संहिता	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा भवन निर्माण मापदण्ड
२. अग्नी नियन्त्रण र वारुणयन्त्र सञ्चालन	अग्नी नियन्त्रण तथा वारुणयन्त्र संचालन विपद् जोखिम नियन्त्रण
३. फोहोर मैला व्यवस्थापन तथा वातावरण व्यवस्थापन	फोहोर मैला व्यवस्थापन, वातावरण परीक्षण
४. जग्गा नाप जाँच	जग्गा नाप जाँच
५. Street Addressing, Geographic Information System	Street Addressing, Geographic information system, open street Mapping etc.
६. Integrated Local Development Plan	Transport Master Plan, Land Use Plan, City Renovation Plan, Infrastructure Plan, Environment Management Plan etc.
७. Urban Design	Planning standards, Urban scaling , Urban bikeway, Land Pooling, house pooling site planning, pedestrian design etc.
८. Information and Communication	Web design, data analysis using excel, Stata or E views etc.
९. Infrastructure Construction	Suspension Bridge, Road construction, cobble stone technology, green road, Cost estimate, Evaluation, Preparation of running bill and Final bill etc.
१०. Lightening and electrical Auditing	Lightening and electrical Auditing

११. Green Home	Rain water harvesting, urban green way, environment friendly building etc.

१९ तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम

सि.नं.	मुख्य क्रियाकलाप	प्रगति
१	स्थानीय तहहरुबाट माग भइ आएका आयोजना कार्यक्रमहरु संकलन गर्ने ।	तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम लागु हुने स्थानीय तहहरुबाट माग एवम् सिफारिस (सफ्टवेयर, इमेल र पत्र) भई आएका आयोजना/कार्यक्रमहरुको विवरण हेरी तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ अनुसार क्षेत्रगत रुपमा संकलन गरिएको ।
२	स्थानीय तहहरुबाट आ.व. २०७८/७९ मा संचालन हुन छनौट तथा स्वीकृत गर्ने ।	योजना छनौट तथा कार्यक्रम निर्देशक समितिको वैठक वसि आ.व. २०७८/७९ मा तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रमबाट सञ्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रमहरु छनौट तथा स्वीकृत भएको ।

१०. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नामर पद

प्रमुख	सचिव श्री एकनारायण अर्याल
प्रबक्ता	सहसचिव श्री बसन्त अधिकारी
सूचना अधिकारी	उपसचिव श्री सुशीला अर्याल

११. आर्थिक कारोवार सम्बन्धि अद्ध्यावधिक विवरण

आ व २०७७।७८ को बजेट र २०७८ असार मसान्त सम्मको खर्च भएको प्रगति (रु हजारमा)

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

बजेट उपशीर्षक	शुरू बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	खर्च	बाँकि बजेट	खर्च %
		थप	घट				
३६५०००११३ संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	३०४६००	८०९७	६८५०	३०५८४७	१३६२०८	१६९६३९	४४.५३
३६५०००११४ संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	९८००	०	५०००	४८००	३२०५	१५९५	६६.७७
३६५०००१२३ अतिरिक्त समूह	१८७७००	१८८१९	१८८१९	१८७७००	५७५७७	१३०१२३	३०.६८
३६५००१०२३ संघीय शासन प्रणाली व्यवस्थापन कार्यक्रम	६४००	०	०	६४००	५७८	५८२२	९.०३
३६५००१०४३ स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	६६०००००	६५७९८५५	६५७२७३७	६६०७११७	५७४१३३	६०३२९८४	८.६९
३६५००१०४४ स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	०	३३०३	०	३३०३	३३०३	०	१००
३६५००१०५३ जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरु	१०४००००	८२१०३	०	११२२१०३	६१३७८४	५०८३१९	५४.७
३६५००१०६३ बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	१३३७०००	९२३३८	१२९०९०१	१३८४३७	६२१२	१३२२२५	४.४९
३६५००१०७३ तराई मधेस समृद्धि कार्यक्रम	१६१००	९१४	९१४	१६१००	६२८६	९८१४	३९.०४
३६५००१०७४ तराई मधेस समृद्धि कार्यक्रम	३००	०	०	३००	०	३००	०
३६५००१०८३ प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	४५०४००	१३६८	१३६८	४५०४००	१५१५०१	२९८८९९	३३.६४
३६५००१०८४ प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	१२८६००	५००	५००	१२८६००	४६००२	८२५९८	३५.७७
३६५००१०९३ उत्तरीक्षेत्र पूर्वाधार	२००००००	३३०५००	६६१०००	१६६९५००	०	१६६९५००	०

नेपाल सरकार
सिंहदरबार, काठमाडौं

बजेट उपशीर्षक	शुरू बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	खर्च	बाँकि बजेट	खर्च %
		थप	घट				
विकास तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम							
३६५००११०३ साना विकास परियोजना	४८००००	०	०	४८००००	०	४८००००	०
३६५०१०११३ स्थानीय पूर्वाधार विभाग	२५६००	०	०	२५६००	१५७६३	९८३७	६१.५७
३६५०१०११४ स्थानीय पूर्वाधार विभाग	१८०२००	१५००	३६९२०	१४४७८०	३६६४४	१०८१३६	२५.३१
३६५०११०१३ ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना	१६८००	०	०	१६८००	५७३०	११०७०	३४.११
३६५०११०१४ ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना	१००	०	०	१००	०	१००	०
३६५०११०२३ ग्रामीण सडक सञ्जाल सुधार आयोजना	१०४१००	०	०	१०४१००	५२०३२	५२०६८	४९.९८
३६५०११०२४ ग्रामीण सडक सञ्जाल सुधार आयोजना	५६०९२००	०	०	५६०९२००	१६६६८०६	३९४२३९४	२९.७२
३६५०११०३३ झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	२६०००	०	०	२६०००	१५८४८	१०१५२	६०.९५
३६५०११०३४ झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	२९२४३००	५००००	५००००	२९२४३००	१५२५८७०	१३९८४३०	५२.१८
३६५०११०४३ ग्रामीण पहुंच कार्यक्रम	३२००	०	०	३२००	२०८५	१११५	६५.१६
३६५०११०४४ ग्रामीण पहुंच कार्यक्रम	११०००	०	०	११०००	०	११०००	०
३६५०११०६३ स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुंच सुधार परियोजना	२५००	०	०	२५००	१२९२	१२०८	५१.६८

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

बजेट उपशीर्षक	शुरू बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	खर्च	बाँकि बजेट	खर्च %
		थप	घट				
३६५०११०६४ स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुंच सुधार परियोजना	६८८२००	५१०००	५१०००	६८८२००	५१८४०	६३६३६०	७.५३
३६५०११०७३ पूर्वी चितवन नदि व्यवस्थापन तथा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम	४२५००	०	०	४२५००	०	४२५००	०
३६५०११०९३ साना सिंचाई कार्यक्रम	२४००	३३०५००	३३०५००	२४००	१०८२	१३१८	४५.०८
३६५०११०९४ साना सिंचाई कार्यक्रम	१४७३००	९९१५००	९९१५००	१४७३००	०	१४७३००	०
३६५०१११११३ स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार बिकास कार्यक्रम	४१००	०	०	४१००	१४०८	२६९२	३४.३४
३६५०१११११४ स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार बिकास कार्यक्रम	७९५९००	७६३५००	७६३५००	७९५९००	४४४६०	७५१४४०	५.५९
३६५०१११२३ प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम	५००००	५००००	५००००	५००००	६०८२	४३९१८	१२.१६
३६५०१११२४ प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम	४९५००००	२७५७२०	२७५७२०	४९५००००	४६५६	४९४५३४४	०.०९
३६५०२०११३ निजामती किताबखाना	४८२००	८००	०	४९०००	२९६८०	१९३२०	६०.५७
३६५०२०११४ निजामती किताबखाना	१०२००	३५४२०	०	४५६२०	२५८५३	१९७६७	५६.६७
३६५६१०११३ स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	८९६००	५१२२	५१२२	८९६००	४१४६७	४८१३३	४६.२८
३६५६१०१२३ नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	२४५५००	०	०	२४५५००	१६७१६६	७८३३४	६८.०९

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

बजेट उपशीर्षक	शुरू बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	खर्च	बाँकि बजेट	खर्च %
		थप	घट				
३६५६१०१३३ आदिवासि / जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	५२५००	०	०	५२५००	२४५६५	२७९३५	४६.७९
३६५६१०१३४ आदिवासि / जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	६३००	०	०	६३००	२१३४	४१६६	३३.८७
३६५८१०११३ निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समिति	४९६०००	१६३५०७	१६३५०७	४९६०००	२२३९०२	२७२०९८	४५.१४
जम्मा	२९०९२६००	९८३६३६६	११२७५८५८	२७६५३१०७	५५४५१५४	२२१०७९५३	२०.०५

१२. मन्त्रालयको वेभसाईट

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेवसाइटः www.mofaga.gov.np

१३. मन्त्रालयका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण

मन्त्रालयका अधिकांश परिपत्र र सूचनाहरु मन्त्रालयको वेवसाईट www.mofaga.gov.np मा नियमित प्रकाशन हुने गरेको, स्थानीय तहको लागि पोर्टल निर्माण गरि स्थानीय तहको पोर्टलमा समेत पठाउने गरिएको साथै विभाग, समिति, प्रतिष्ठान र स्थानीय तहहरुका सूचनाहरु तत् तत् निकायहरुमा प्रकाशित हुने गरेको छ।

१४. मन्त्रालय/नियकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

आ.ब. २०७७/७८ मा प्राप्त सूचना माग सम्बन्धि परेका निवेदन अनुसार १९ वटाको सूचना उपलब्ध गराइएको ।

१५. मन्त्रालयले गरेका सूचना सम्वन्धि थप कामहरु

स्थानीय तहको पोर्टल विस्तार तथा सूचना संप्रेषण सम्वन्धमा देहायका कार्यहरु भएको:

- ७५३ स्थानीय तहहरुलाई आन्तरिक संचारको लागि Mofaga पोर्टल विकास गरि वेवसाईट संग आवद्ध गरिएको ।
- आन्तरिक संचारको लागि बल्क ईमेल तथा वेव एसएमएस सिस्टम विकास गरि वेवसाईटसंग आबद्ध गरिएको ।

➢ ७५३ वटै स्थानीय तहहरुलाई Zoom Meeting सफ्टवेयरको License उपलव्ध गराईएको (UNDP को सहयोगमा प्राप्त)

➢ पोर्टल संचालनका लागि ७५३ स्थानीय तहका सूचना प्रविधि अधिकृतलाई Zoom मार्फत तालिम प्रदान गरिएको ।

➢ पोर्टल संचालनको लागि ७५३ स्थानीय तहहरुलाई User Name र पासवर्ड उपलव्ध गराई सम्वन्धित स्थानीय तहको वजेट विवरणपालिकाको ,विवरण प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको , सम्पर्क विवरण अध्यावधिक गराउने कार्य शुरुवात गरिएको ।

➢ Zoom मार्फत विभिन्न स्थानीय तहहरुसंग Online Meeting तथा अन्तर्क्रिया गरिएको ।

➢ सूचना आदान प्रदानको लागि स्थानीय तह र मन्त्रालय विच दोहोरो सम्पर्कको माध्यम बनाउन आबश्यक कार्य भईरहेको ।

१६. मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन

नियमित प्रकाशन गर्ने गरेको छ ।

१७. मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण

यस मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक गर्न मिल्ने र नमिल्ने प्रकृतिका सूचनाहरुको वर्गीकरण सम्बन्धमा श्रीमान् सचिवज्यू समक्ष प्रतिवेदन पेश गरिएको ।

नोटः प्रस्तुत विवरण सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौंको वेवसाइट www.mofaga.gov.np मा समेत हेर्न सकिन्छ ।